

Luštěnka

Najdete-li v Bibli 18 jednotlivých slov podle zadání, vyjde Vám velice pěkný citát od Pavla Kosorina. Pro ty, co se v Bibli vyznají, by to neměl být žádný problém a ti ostatní si to alespoň procvičí. (Tučná písmena = zkratka knihy, 1. číslo = kapitola, 2. číslo za čárkou = verš, číslo v závorce = slovo). Pokud možno hledejte v českém ekumenickém překladu Bible (v ostatních by to nemuselo vycházet).

Dát

Karel Holec

Kousek sebe dát.
Boha, nebe, zemi znát,
jako malé děcko se zas smát.

Nechat srdce nebát se zrad,
slovy lásky se ptát,
proč v srdcích chlad.

Vždyť člověk člověka
má brát
jako Boží řád.

Kousek z rodného kraje
co srdce lásku k životu
z něho bere.
Ruce nové objevené.

Oči, co překlenují dálku
moří a cest.
Ten dnešní uspěchaný svět.
Kousek sebe dát,
to není chlad
ani pád.

Srdce, stejnou píseň hraj,
ať chvíli je nám fajn.
Vždyť kousek sebe
může každý jeden druhému dát.

Jen nebát se, že něco ztrácí,
Bůh nám všechno vrátí.
Ať jsme tací – či a nací,
nic nemáme na věky.

Pak srdce nás zas bude hrát.
Vánkem poslaný prach
každého z nás
pro věčný čas.

Zadání:

Ez 28,12 (3), **Iz** 29,12 (8), **Ga** 4,30 (4), **Jl** 2,1 (11), – **2Pa** 17,6 (3), **1Kr** 8,31 (10), **Ef** 5,4 (3), **Jb** 14,16 (2), **Est** 4,14 (2), **F(p)** 2,10 (10), **Mt** 28,9 (5), **L** 6,14 (9), **Pís** 5,4 (6), **1S** 23,10 (4), **Da** 9,4 (6), **Sd** 18,15 (13), , **Abk** 1,13 (14), **2S** 19,27 (28-poslední)

(Anm)

Vtipy

Ráno po svatbě v Káni Galilejské... Hosté se pomalu probouzejí, většina z nich se drží za hlavu a sténá. Jeden zvláště "přejásaný a přepitý" muž prosí: "Já mám takovou žízeň! Skočte někdo pro vodu..."

Ježíš se zvedne, že tedy půjde, když vtom všichni svorně vykřiknou: "NE! Ty už ne..."

Vězeňský kaplan promlouvá k recidivistovi, který už potřetí vyloupil pokladnu: "Můj synu, až se dostaneš na svobodu, rád ti budu pomáhat."

"Moc děkuji za nabídku, důstojnosti," povídá vězeň. "Ale na to musí být odborník."

"Proč vy jezuiti vždycky na všechno odpovídáte protiotázkou?"

"A proč ne?"

Redakce

Na přípravě časopisu se podílí Společenství mládeže při farnosti v Jablonci n/Jiz. Cena 10,- Kč. Náklad činí 150 výtisků. Podněty, příspěvky a informace k otištění posílejte na tyto kontakty:
Redaktor: Miloš Holubec; E-mail: MilosHolubec@seznam.cz; tel.: 604 979 289
Grafická úprava a tisk: Jiří Marek; E-mail: SroubekJirka@seznam.cz; tel.: 732 708 769
Jazyková úprava: Mgr. Eva Holubcová; E-mail: Holubcova.E@seznam.cz; tel.: 732 319 787
Církevní schválení: P. Mgr. Ivo Kvapil; E-mail: ivo.kvapil@wo.cz; tel.: 737 407 587

Velikonoce 2008

Náš Zivot

Farní společenství Jablonce n.J., Rokytnice n.J., Poniklé, Harrachova

Adopce dětí na dálku

Kolik jsme našim dětem věnovali?

Rozhovor

Ludmila Nosková

Horní Štěpanice

Navštivte farnost
našeho Vikariátu

Setkání farníků s Mons. Josefem Kajnekem

Liturgické barvy

Víte jaká barva co znamená?

Ekumenické setkání

Sbližme se s ostatními

Velikonoční Bohoslužby

Kdy a kde duchovně prožít Velikonoce

Vzkříšení

Poznejme hloubku tohoto svátku

Vážení čtenáři! Čas pokročil a opět je tu nové, již třetí, číslo časopisu *Náš život*. Příroda se oděla jarem a spolu s ním se o slovo hlásí velikonoční svátky. Proto v tomto čísle naleznete rozpis velikonočních bohoslužeb. Nově přibyla rubrika Farnosti našeho vikariátu, kde budou jednotliví farníci popisovat historii, současnost a aktivity své farnosti.

Jak známo, náklad minulého čísla činil 150 výtisků, přičemž všechny našly své čtenáře. U tohoto nákladu tedy do budoucna zatím zůstaneme. Je dobré, že si náš časopis kupují i náhodní návštěvníci našich kostelů. Kupříkladu nedávno jsme obdrželi velmi milý E-mail od jedné paní z Prahy, která děkovala, že se takto mohla seznámit s životem našich farností a poznat je trochu blíže, což se ze samotné návštěvy kostela dá jen stěží.

Jménem celé redakce bych rád poděkoval těm, kdo se na vzniku jednotlivých čísel podílí. Ať už se jedná o psaní příspěvků, nápady, propagaci časopisu, ale i modlitby, slova povzbuzení apod. Nebojte se podělit se svými zkušenostmi, postřehy, talentem a vědomostmi. Těšíme se na vaše příspěvky!

Přejeme vám pokojné a duchovně plodné prožití velikonočních svátků a do následujícího období hodně síly a radosti ze vzkříšení našeho Pána!

Za redakci časopisu *Náš život*

Miloš Holubec

Pozvánka

Vysvěcení stromkovické kapličky

U nové stromkovické kaple se jako každým rokem i letos uskuteční 1. 5. ve 14,30 h mše sv. Protože již budou dokončeny všechny práce, bude celá stavba včetně oltáře, plastiky P. Marie, křížové cesty, pramene a zvonu slavnostně požehnána biskupem Mons. Josefem Kajnekem (O. biskup Dominik Duka naše pozvání z důvodu zahraniční cesty nepřijal). Plánuje se i další doprovodný program a samozřejmě nebude chybět ani tradiční pohoštění připravené farníky.

Všichni jste srdečně zváni - "Přijďte pobejt" a načerpat sil v místě, kde již 145 let lidé čerpají z pramene čistě, "živé" vody posilu fyzickou i duchovní... Kéž i nás toto místo dokáže přiblížit k Bohu i k sobě navzájem...

(eh)

Ludmila Nosková

Narozena 1.12. 1952
ve Vojtěšicích.

Odkud pocházíte, jaký vztah máte ke domovu a jaká byla Vaše rodina?

Narodila jsem se 1.12.1952 ve Vojtěšicích. Tam je můj domov spjatý se vzpomínkami na pěkné dětství prožívané s třemi sourozenci v teple rodiny i celé vesnice. Rodiče, soukromě hospodařící zemědělci, nás svým příkladem vedli v lásce k Bohu, lidem, církvi, kněžím. To nám pomáhalo i v období povinné školní docházky překonávat posměch kvůli náboženskému vyznání.

Jaká vzpomínka z dětství je pro vás nejsilnější?

Je jich více, ale často vzpomínám na to, jak jsme si jednou hráli na louce a v tom začali zvonit "klekáni". Klekli jsme si a modlili se. Okolo šel jeden pán. Zastavil se, smekl klobouk a mlčky stál. Možná se v duchu také modlil. Nevím. Promluvil na nás, až když jsme vstali. Sám moc v Boha asi nevěřil, ale měl určitě úctu k rozhovoru druhého člověka s Bohem.

Kam jste šla po základní škole? Kde a co jste všechno dělala?

Nemohla jsem jít na studia, která bych si přála (učitelka, lékařka). Byla jsem nějaký čas doma a potom jsem při práci v domové důchodci v Rokytnici nad Jizerou externě studovala SZŠ v Trutnově. Ošetřovala jsem nemocné i v domácnostech. V letech 1989 - 1990 jsem se zúčastnila v Praze studia tzv. Malé teologie. V roce 1991 se mnou Školský úřad v Semilech uzavřel smlouvu učitelky ZŠ - výuka náboženství. Pomáhala jsem s doučováním na základní a střední škole (soukromě). Od roku 2000 jsem pastorační asistentkou v našich farnostech.

Mohla byste nám říci, proč jste se rozhodla pro zasvěcený život, v čem spočívá a jaká jsou pravidla?

Zasvěcený život je Boží dar. Láska k Ježíši a jeho Matce motivovala delší dobu můj duchovní život, který směřoval právě k této cestě.

Co se požaduje před zasvěcením žen žijících ve světě:

- aby nikdy před tím neuzavřely manželství
- aby vzhledem k svému věku byly způsobilé k závázání se k životu v celibátu ve službě církvi a svým bližním
- aby byly k zasvěcení připuštěny místním biskupem

Kolik takových lidí je v České republice?

Scházíte se?

V České republice je v současné době 29 zasvěcených panen a 16 kandidátek. Celostátní setkání je 1x za rok. Diecézní až 10x za rok.

Co Vám to přináší? Převažuje radost nebo bolest?

Zasvěcené panny veřejně prohlašují své odhodlání sloužit Pánu a jeho Církvi až do konce svého života. Všechno, co z této služby pramení, je mi radostí. I to bolestné má svoji hodnotu ve spojení s Kristem.

Jaké máte záliby?

Teď je to už jen příroda, okrasné květiny, ruční práce a historie. Mým dávným snem byl pes a kůň. Koně, toho už jsem asi úplně vyměnila za auto.

Co oceňujete na našich farnostech?

Oceňuji, že přes různé problémy a osobní zájmy jsou zde stále farníci, pro které je víra a farní rodina vždy v popředí.

Kde vidíte nedostatky? Co byste zlepšila?

Boží láska je vždy na dosah. Na nás je, abychom ji chtěli a byli schopni přijímat a rozdávat dál. Takže našim nedostatkem bývá to, že jí chceme užívat pro svůj osobní, vysněný zájem, a ne v duchu evangelia. Zlepšení by bylo v tom, že budeme dělat vše pro větší čest a slávu Boží. Všichni jsme stvořeni k Božímu obrazu a k životu s Bohem.

A co byste řekla našim čtenářům na závěr?

Abychom si dopřáli tu pravou svobodu, kterou nám Ježíš Kristus opět získal. A to tak, jak se říká: "Moje svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého".

Přeji a vyprošuji nám všem potřebné milosti a dary i do všech všedních dní

Kostel a farnost Nejsvětější Trojice v Horních Štěpanicích

V hornatém krkonošském terénu, v zimě (zvláště v minulých dobách) často i hůře dostupném, se v malebné, staré, signálu neznající více Horní Štěpanice nachází farní kostel Nejsvětější Trojice, odedávna obklopen kopci a hroby.

Vzhledem k daleko sahající minulosti štěpanického panství nedokážeme dnes přesně určit, kdy se zde začal rozvíjet duchovní život, ale logicky lze za začátek tohoto života považovat dobu, kdy byl postaven štěpanický hrad, tzn. někdy kolem roku 1200. O tom koneckonců vypovídá i starý štěpanický misál datovaný rokem 1201. Ve čtrnáctém století už kostelík ve Štěpanicích nepochybně stál. Pravda, ne asi ve své současné podobě, která totiž pochází až z počátku devatenáctého století, kdy byla k hlavní lodi přistavěna klasicistní věž se střechou ve stylu barokní cibulovité bání. Vlastně celý kostel asi nejvíc připomíná klasicistní až empírový styl, i když ani jinak jednotný interiéru nelze přesně zařadit.

Za zmínku stojí také kostel Sv. Václava, který stál kousek pod velkým kostelem, ale z příkazu osvěceného císaře Josefa II. byl, jako tehdy i řada jiných církevních objektů, zbourán.

Dnes je kostel Nejsvětější Trojice nově zrekonstruován, zbývá jen venkovní fasáda. Ačkoliv byl v minulosti několikrát vykraden, ještě zde několik cenností (chráněných zabezpečovacím zařízením) můžeme spatřit. Ač si to jistě nezaslouží, má štěpanický kostel snad nejméně sakristii na okolí.

Dnes ve zdejší farnosti působí P. Joachim Faš MSF, který ze zdejší fary spravuje ještě farnost ve Vítkovicích a Křížlicích. Fara je též nově zrekonstruovaná a nabízí vhodné prostory pro konání různých akcí (neváhejte toho využít ☺). Farní společenství tvoří při dobré vůli sto oveček, působí zde i farní chrámový sbor.

Prostředí ve Štěpanicích dokáže skutečně zaujmout nejen rozstomilým kostelem, ale také krásnou přírodou, bohatou minulostí, lidovou architekturou a...
Boží milostí ☺

(Simon Kraus)

Sbírka pro naše indické děti

Jak jistě víte, v loňském roce naše farnosti na dálku adoptovali čtyři indické děti. Na každé z dětí by jsme měli vybrat alespoň 5000 Kč ročně - k tomu slouží košíček či kasička u jeslí před obětním stolem v každém z našich kostelů.

A jaké částky jsme pro naše adoptivní děti nashromáždili v loňském roce?

Sandeep
Harrachov: 4 144 Kč

Deepak
Jablonec: 5 310 Kč

Catherine Nichila
Rokytnice: 6 517 Kč

Lizanyi Mary
Poniklá 6 718 Kč

Všem dárcům za naše děti velice děkujeme.

(Šro)

„D I A M A N T nabývá ceny broušením, člověk vzděláním.“

(J. A. Komenský)

Na tento citát si vzpomínáme nejčastěji v souvislosti s výchovou a vzděláváním dětí. Většinou se snažíme dohlížet na své ratolesti a podporovat je na studiích hmotně i morálně. Co však s námi, kteří jsme již odrostli školním lavicím a máme mezery či nedostatky v oblasti víry a Písma sv.? Pokud mohu mluvit za sebe, ledacos se dá dohnat např. návštěvou biblických hodin, které vedl P. Mgr. Ivo Kvapil (velmi hezky), duchovní obnovou nebo čtením Písma sv. ať už s větším či menším porozuměním. Velkým přínosem je i četba kvalitních knih. Já osobně jsem hodně milostí a volání od Boha obdržela a slyšela prostřednictvím knih. Proto mě trápí (nebo si více méně nevím rady), jak vyřešit otázku naší farní knihovny. Chtěla jsem obnovit praxi, která fungovala za P. J. Mazury. Po mši sv. jsme si mohli vypůjčit knihy, které byly umístěny v zadním prostoru kostela v Jablonci nad Jizerou. Po přečtení a vrácení knihy se zase dotyčný odepsal s datumem, kdy knihu vrátil. Bylo to krásné a jednoduché, ale ne každý věděl, že vypůjčené knihy byly majetkem P. Mazury. Půjčoval nám vlastně svoje **vlastní** knihy. S jeho odchodem zmizela i tato pro mě velice dobrá možnost, jak poznávat nové věci a názory z oblasti náboženství, a přestože si občas nějakou knihu koupím, po tomto způsobu se mi stýská. Chtěla jsem něco podobného obnovit,

s tím rozdílem, že by knihy byly majetkem farnosti. Někteří z vás již věnovali knihy (např. nejvíce paní H. Novotná, ale i jiní) a milé knihy se nám válejí na jablonecké faře ani pořádně nevím kde. V čem je problém? Máme o tuto formu půjčování vůbec zájem? Je umístění knihovny v kostele vhodné? Vyhovovalo by nám více umístění na faře? Jsme ochotni pro to také něco obětovat? (Např. zakoupení regálů, občasná sbírka na zakoupení nových kvalitních titulů apod.) Mě by například nevadilo se starat o hladký chod vypůjčování, péče o knihy apod. Máte někdo nějaký nápad co, nebo jak s tím?

Knihovna by samozřejmě sloužila i okolním farnostem (např. v Harrachově se bude někdo připravovat na křest, biřmování...a podobně, pan farář mu může doporučit i vhodnou literaturu, která mu pomůže vidět svět i z pohledu jiného člověka). Možná, že se někomu nemusí moje nápady líbit v dnešní internetové době, ale já jsem vždycky milovala knihy a tak jim jsem věrná. Zajímalo by mě, jaký názor mají ostatní na to, co chceme (jestli vlastně chceme), jakou formou to chceme a co jsme pro to ochotni udělat.

Za pozornost děkuji.
Iva Polanecká

„Vzkříšení“ - proč neděle?

Jak již jistě dobře víme, Slavnosti velikonočních svátků začínají takzvanou Květnou nedělí, dnem, kdy Kristus vědomě vchází – vjíždí do Jeruzaléma, aby sám slavil židovské svátky Paschy (za povšimnutí stojí, že se svátky začínaly slavít „až“ ve čtvrtek - podle tzv. delší janovské tradice, nebo pátek - podle ostatních, a Kristus přichází na tyto svátky už v neděli)

Pomineme-li poslední večeri ve čtvrtek, smrt a pohřeb v pátek, dostáváme se k sobotě – neděli. Sobota byla dnem velkého svátku, kdy kromě bohoslužeb nikdo nikam nechodil, ani nic nedělal. O sobotním dnu s trochou nadsázky nám ani evangelia nepodávají žádnou zprávu.

Zato noc, nebo spíš ráno po sobotě je nabitá pohybem, silou, dynamikou, setkáními, novostmi, prostě Vzkříšením.

Matoušovo evangelium, 28. kapitola: „...Když uplynula sobota a začínal první den týdne... nastalo velké zemětřesení... Ježíš je potkal...“; Marek 16,2.verš: „Brzy ráno prvního dne po sobotě, sotva vyšlo slunce...“; 9.verš: „Když Ježíš ráno prvního dne po sobotě vstal, zjevil se...“; Lukáš 24,1: „...prvního dne po sobotě za časného jitra...“; Jan 20,1: „...První den po sobotě, když ještě byla tma...“

Křesťané prvních staletí ani neuvažovali o tom slavit tyto události jindy než v neděli ráno a to tak, že se začínalo za tmy, aby bohoslužby končily při rozednění – při východu slunce z toho důvodu, aby byly co nejbližší těmto událostem.

Událost vzkříšení byla tak silná, že se stala jedním z odlišovacích prvků židů a křesťanů, totiž že den Zsvěcený Hospodinu nebyl už sobotní, ale nedělní. Ruský jazyk tento den vystihuje dodnes nejlépe: Voskresenie - Vzkříšení. Latina oděluje den stvoření jako den člověka a den vykoupení jako den Pána – Dies Domini. Z mylného názoru se ale tzv. „Vzkříšení“ začalo slavít v sobotu večer, aby „nepřekáželo – nenarušovalo“ neděli, a co si budeme povídat, i z pohodlnosti věřících. Druhý vatikánský koncil volá po čistotě pramenů a blízkosti Boží i v našich společných bohoslužbách a tak se pomalu - kromě jiného - i Bohoslužby Vzkříšení začínají opět slavít v neděli ráno – co nejbližší skutečným událostem. Tato snaha vychází z prostředí klášterů - kartuziáni, trapisté... až do farností - Letohrad, Česká Třebová, Nekoř a další.

Po zvážení všech pro a proti na farní radě jsme se rozhodli i v našich farnostech slavit „Vzkříšení“ v neděli ráno.

Děkujeme za pochopení.

PS: „Co není náročné, není živé.“

Požehnané Svátky Vzkříšení Vám všem doma i ve farnostech.

Ivo Kvapi

Setkání farníků

s Mons. Josefem Kajnekem

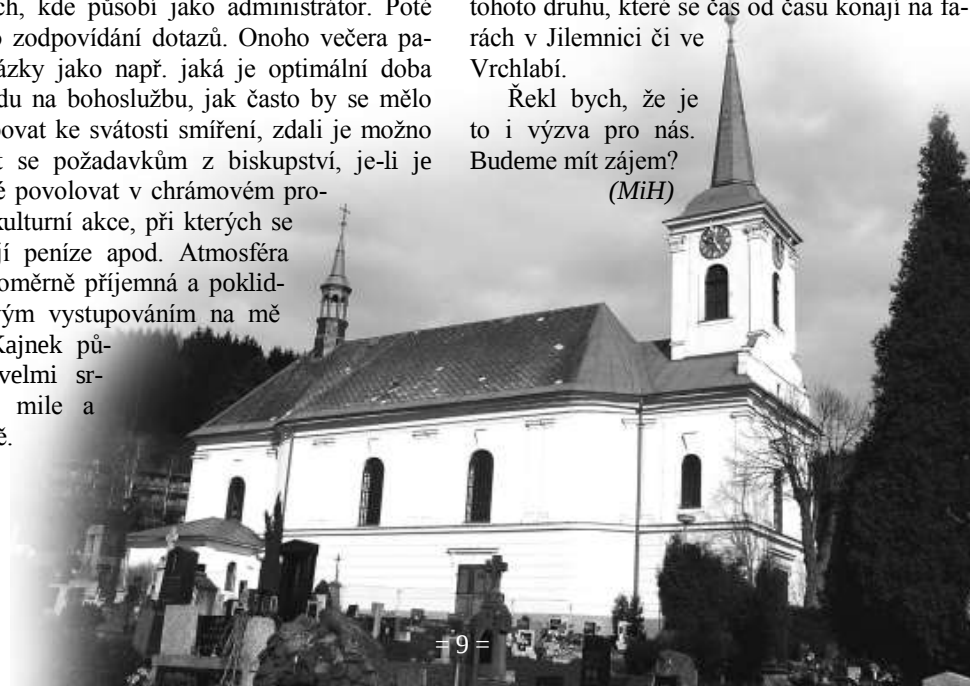
Dne 25. ledna se konalo na faře v Jablonci nad Jizerou setkání s Mons. Josefem Kajnekem, svěřícím biskupem královéhradeckým. Ten byl tak laskav a přijal pozvání našeho pana faráře namísto Otce Dominika, který kvůli naplánované služební cestě musel odřít. Předmětem jeho návštěvy bylo zodpovídání našich dotazů. Otázky se měly týkat především práv a povinností katolíků, farních záležitostí apod. Prakticky jsme se ale mohli ptát na cokoli.

Program začal v 18:00 bohoslužbou v kostele sv. Prokopa v Jablonci (celebroval Mons. Kajnek, koncebrovali P. Kvapil a P. Hušek). Poté jsme se přesunuli na faru. Počet účastníků byl uspokojivý, odhadem se zúčastnilo asi 35 lidí ze všech našich farností. Pan biskup nám na úvod pověděl v krátkosti něco o sobě a o Pardubicích, kde působí jako administrátor. Poté nastalo zodpovídání dotazů. Onoho večera padly otázky jako např. jaká je optimální doba příchodu na bohoslužbu, jak často by se mělo přistupovat ke svátosti smíření, zdali je možno ohradit se požadavkům z biskupství, je-li je vhodné povolovat v chrámovém prostoru kulturní akce, při kterých se vybírají peníze apod. Atmosféra byla poměrně příjemná a poklidná. Svým vystupováním na mě otec Kajnek působil velmi srdečně, mile a laskavě.

Zarazil mě pouze fakt, že ač většina otázek byla věcná a stručná, odpovědi na ně bývaly nejednoznačné a až příliš diplomatické. Proto nastaly situace, kdy se otázky musely pokládat znovu, jelikož nebyly uspokojivě zodpovězeny. Zhruba v 21:30 jsme se s panem biskupem rozloučili, poděkovali mu za návštěvu a spokojeně se rozjeli a rozešli do svých domovů.

A tady se tak trochu otvírá otázka do budoucna. Myslím, že setkání s lidmi, kteří nám mají co nabídnout ze svých zkušeností a vědomostí, jsou velmi obohacující. Stojí za zvážení, zdali by naše farnosti měly zájem o podobné aktivity. Mnozí z vás jistě vědí o akcích tohoto druhu, které se čas od času konají na farech v Jilemnici či ve Vrchlabí.

Řekl bych, že je to i výzva pro nás. Budeme mít zájem? (MiH)

Ekumenické setkání

K tradičnímu ekumenickému setkání věřících čtyř křesťanských církví jsme se sešli v sobotu 12. ledna 2008 ve vyhráté modlitebně Církve adventistů sedmého dne v Horní Rokytnici.

Četba písma a jeho výklad představiteli jednotlivých církví nejen nasýtil náš rozum, ale také nás obohatil různými přístupy. Radost a sounáležitost jsme prožívali při společném zpěvu.

Možná trošku starostí udělalo hostitelům množství dobrot, které se ani na připravený stůl nevešly, ale za malou chvíli přibýly další

stoly a v jejich blízkosti se nám pěkně pojídalo i povídalo v malých skupinkách. Ke společné diskusi jsme se usadili kolem dlouhého a ještě stále plného stolu a přemýšleli jsme o tom, co očekáváme od našeho faráře, o tom, co můžeme nabídnout „hledajícím“, o modlitbě, o naší cestě za Ježíšem Kristem.

Věřím, že všichni odcházeli stejně jako já naplnění radostí, pokojem a nadějí, že v tomto společenství se můžeme scházet častěji, navzájem se poznávat, povzbuzovat a obohacovat.

(Pavla Doubková)

A co dál...?

Netrvalo dlouho a naděje o možnosti dalšího společného setkávání s členy ostatních společenství, kterou vyslovila P. Doubková v závěru svého příspěvku, se začala naplňovat. To, že máme zájem poznávat naše "odloučené bratry ve víře" a rozvíjet vzájemné vztahy s nimi, se neprojevovalo jen v "týdnu modliteb za jednotu křesťanů", ale iniciativou o. Ivo Kvapila pokračuje dále. (Což nás ani nepřekvapuje, protože jak našeho pana faráře známe, nezůstává jen u hezkých myšlenek a slov, ale naplňuje je a dává jim život - viz např. fotbalová utkání "katolíci" x "husité".)

27. 1. přijala pozvání na nedělní mši sv. do Rokytnice n. J. farářka Českobratrské církve evangelické Gabriela Horáková a 17. 2. nás navštívil v Poniklé farář Československé církve husitské Jaroslav Křivánek. Oba měli prostor oslovit nás ve své promluvě, a tak i ti

lidé z našich farností, kteří se neúčastní každoročních společných ekumenických setkávání, měli možnost blíže je poznat. P. Kvapil naopak navštívil několikrát společenství jiných církví a přednesl zde svou promluvu. V této praxi vzájemného sblížování chce i do budoucna pokračovat, a tak se můžeme těšit na další společná setkání, poznávání a obohacování.

Je dobré, když v dnešní sekularizované společnosti víme, že nejsme sami, že vedle nás žijí lidé, jejichž víra je blízká té naší. Je dobré, když umíme hledat, nacházet a rozvíjet to, co nás spojuje a tolerovat to, co nás rozděluje. A je velmi dobré, že tyto poznatky nezískáváme jen nepřímo prostřednictvím médií, ale díky těmto setkáním i přímou zkušeností ve svém životě.

(eh)

Velikonoční pořad bohoslužeb

Květná neděle 16. Března (so 15. Března)

Sobota 16:00 Harrachov

Neděle 8:00 Poniklá

Neděle 9:30 Jablonec nad Jiz.

Neděle 11:15 Rokytnice nad Jiz.

Pondělí Svatého týdne 17. Března

18:00 Harrachov

Úterý Svatého týdne 18. Března

18:00 Jablonec nad Jizerou

Středa Svatého týdne 19. Března

18:00 Poniklá

Čtvrtek Svatého týdne 20. Března

18:00 Rokytnice nad Jizerou

Pátek Svatého týdne 21. Března

Ranní setkání:

8:00 Poniklá

8:00 Jablonec n./J.

9:00 Rokytnice n./J.

9:30 Harrachov

Večerní obřad:

18:00 Rokytnice nad Jizerou

Neděle Vzkříšení Ježíše Krista 23. Března

5:00 Rokytnice nad Jizerou

Velikonoční pondělí 24. Března

8:00 Jablonec nad Jizerou

V ostatních dnech je obvyklý pořad bohoslužeb

Velikonoce a jejich symbolika ve zkratce

Velikonoce jsou vrcholem křesťanského církevního roku. Jejich slavení vychází ze svátků, které souvisely s jarní obnovou přírody. Židé jim pak před cca 3500 lety dali nový význam slavením Paschy (vyvedení židovského národa z egyptského otroctví). Křesťané si o Velikonocích připomínají Kristovo ukřižování a zmrtvýchvstání - tedy centrální událost své víry. Koncil nicejský (325) určil datum Velikonoc na první neděli po prvním jarním úplňku.

Nejčastější symboly Velikonoc

Beránek - symbol, který před samotným křesťanstvím uctívali již pohanské středomořské civilizace. Při slavení svátku Paschy se beránek zabíjel na památku vyvedení Izraele z egyptského otroctví. V křesťanské církvi se stal symbolem Krista obětovaného za spásu světa.

Kříž - tento znak je mnohem starší než křesťanství a jeho význam byl v různých kulturách i náboženstvích chápán jako propojení božského (vertikální rameno) a lidského (horizontální rameno). Dnes je symbolem Kristovy smrti.

Svíce a oheň - důležité symboly ve všech kulturách, světlo je chápáno jako znamení života, obnovy, vítězství nad temnotou - fyzickou i duchovní. Velikonoční svíce (paškál) symbolizuje Zmrtvýchvstání Krista, který zvítězil nad smrtí.

Vajíčko - protože obsahuje zárodek života, bylo již odpradávná symbolem plodnosti, úrodnosti, života, vzkříšení. Je jako zamčený hrob, ve kterém je přesto ukryt život - připomíná Zmrtvýchvstání Ježíše.

Pomlázka - původ lze najít v pohanských zvycích. Mladý proutek symbolizuje zdraví a život, "vyšleháním" se dotyčné předává jeho energie a vitalita.

O Květné neděli se také svítí **kočičky** a vrbové proutky. Souvisí to s tradicí, kdy Ježíš Kristus vjížděl do Jeruzaléma a lidé mu na oslavu házeli na cestu ze stromů useknuté ratolesti.

Liturgický oděv a jeho barvy

Dotaz:

Jaký je význam barev liturgických rouch a liturgického oblečení vůbec? (A.H.)

Historie vzniku liturgických rouch

Liturgické oblečení používané při prvních křesťanských liturgiích nemá svůj původ v oděvu starozákonního kněžstva, ale v oděvu běžně používaném v tehdejší římskořímské společnosti. Jelikož neexistuje žádná apoštolská instrukce, jak by mělo liturgické oblečení vypadat, používal se zpočátku běžný civilní oděv. Ten tvořila tunika - roucho sahající téměř až na zem, a vrchní oděv Římany nazývaný tóga. Účastníci liturgie pověřeni různými službami a různí hierarchové se odlišovali pouze podle místa, které jim bylo vyhrazeno.

U Hippolyta (přelom 1. - 2. st.) už však najdeme požadavek, aby šaty účastníků liturgie byly bělostné, čisté a v dokonalém pořádku, což vedlo k jejich vyloštění ze světského užívání. V 7. století se světská móda začíná měnit. Tunika se zkracuje, u pláště se objevuje výstřih oproti původnímu kruhovému otvoru pouze pro hlavu. Podle germánských způsobů se začínají užívat nohavice. Církev se však přidržela staršího způsobu odívání a liturgický oděv se tím pádem začal nosit přes oděv všední, což je v 9. století už běžnou praxí. Projevovала se snaha čím dál více zdůrazňovat jeho slavnostní charakter, a tak se bohoslužebná roucha stávala bohatší a zdobenější.

Liturgický oděv v současnosti

Základní část spodního oděvu tvoří z tuniky vzniklá **alba**. (Bělostná barva značí svatost, obnovu života, čistotu duše v posvěcující milosti.) Pokud je alba příliš dlouhá, používá se **cingulum**, bílá šňůra, kterou se alba podvazuje. Základem svrchního liturgického oděvu byla tóga. Ve středověku se začíná zkracovat po stranách a v době barokní z ní vzniká **kazule** čili **ornát**. Ten byl uzpůsoben k službě zády k lidu a byl tudíž bohatě zdoben především ze zadní strany. Po 2. vatikánském koncilu je v římskokatolické církvi tendence vracet se k původním gotickým splývavým ornátům, tak jak je známe dnes. Protože se ornát obléká na všechno ostatní kněžské či

biskupské oblečení, považoval se vždy za symbol lásky, která překrývá množství hříchů. Spočívá na ramenou kněze a tak se také spojuje se jhem, břemenem, které nabízí Ježíš těm, co ho chtějí následovat. Z vrchního antického oděvu se také vyvinul plášť - **pluvíál**. Používá se při procesích, požehnání, chórové modlitbě. Bohoslužebným rouchem jáhna je **dalmatika**, jež má tvar písmene T a může být v liturgických barvách. Další částí liturgického oděvu je **štola** - dlouhý pás látky, který kněz a biskup nosí okolo krku tak, že její dva konce volně splývají vpředu, jáhen ji nosí na levém rameni a její dva konce má sepnuty u pravého boku. Její původ je zřejmě ve znaku civilních úředníků, v současnosti je označením stupně svěcení. Arcibiskup nosí kolem krku **pallium**, bílou pásku s šesti černými kříži na znamení plnosti moci. Pallium používá při bohoslužbě i papež.

Dále je ještě třeba barevně odlišit oblečení různých hierarchů. Biskupové mají oblečení barvy fialové, kardinálové červené a papež bílé. Na hlavách nosí čapku zvanou **solideo**. Biskupové též mohou nosit špičatou čepici zvanou **mitra** (používá se od 11. století), **prsten**, **berlu** a **pektorál**, což je náprsní kříž obsahující relikvie. Tento oděv mohou nosit i opati.

Řeholní kněží nosí oděv předepsaný svými řádovými regulami.

Liturgické barvy

Liturgické barvy se vyvinuly až ve 12. století, kdy zesílila tendence k symbolickému výkladu úkonů a znamení. Různé barvy se snažily vystihnout atmosféru a citovou náplň jednotlivých svátků a slavností. Předpisy o užívání barev se vytvářely poměrně dlouho. Teprve římský misál Pia V. (15. stol.) uvádí barvu bílou, zelenou, červenou, černou a fialovou, vykládá jejich symboliku a určuje první závazná pravidla, kdy se má která barva užívat.

Bílá jakožto barva světla je obrazem jednorozměrného Syna Božího, který se nazval světlem světa. Proto církev tuto barvu užívá o všech svátcích a slavnostech Páně, pokud nejsou připomínkou jeho umučení a smrti. Je to také barva nevinnosti, proto se užívá při svátcích Panny Marie, andělů, svatých vyznavačů, panen a vdov, kteří neutrpěli mučednickou smrt, ale také při pohřbu dětí. Bílá je také barvou radosti, proto se užívá při všech slavnostních příležitostech, průvodech, při udělování svátostí kromě pokání a pomazání nemocných.

= 6 =

Červená je barva ohně a krve, takže se užívá o svátcích svatodušních, o svátcích připomínajících utrpení Páně a smrt mučedníků a mučednic.

Zelená je barva naděje. Tak jako pohled na zelené osení vzbuzuje naději na bohatou žně, tak zelená barva liturgických rouch vzbuzuje naději na život věčný, na zmrtvýchvstání, které slavíme vlastně každou neděli během roku. Užívá se jí tedy ve všední dny a neděle během roku.

Fialová vyjadřuje smutek mírně nadějí. Vykládá se také jako barva popela, tedy jako symbol kajícího. Užívá se tedy v obdobích kajících, v adventním a postním čase, při svátosti pokání, při exorcismech a při katechumenátu. O 3. neděli adventní (Gaudete) a 4. postní (Laetare) je možné fialovou barvu ještě více prosvětlit nadějí, která vysvítá i z mešních textů, a tak vzniká barva **ružová**.

Černá je barvou smutku a smrti. Užívala se na Velký pátek a v den památky Věrných zesnulých. Nyní ji nahradila fialová a černá se může užívat pouze při pohřbu.

Černá je barvou smutku a smrti. Užívala se na Velký pátek a v den památky Věrných zesnulých. Nyní ji nahradila fialová a černá se může užívat pouze při pohřbu.

Modrá barva symbolizuje klid, hloubku, čistotu, věrnost, nebe. Je barvou Panny Marie a můžeme se s ní setkat při slavení jejich svátků.

Zlatá (brokátová) může nahrazovat všechny barvy a je obrazem moci a slávy Boží, ve které máme přebývat.

Jsou ještě v dnešní době liturgické oděvy potřebné?

Bezesporně ano! Viditelné věci, tedy i oděvy, jsou v církvi znamením pro věci neviditelné. Roucho symbolicky vyjadřuje tu skutečnost, že ten, kdo ho nosí, se vyčleňuje z lidu pro službu Bohu. Odděluje se také od svých hříchů a nedokonalostí, tedy sám od sebe. Služba každého duchovního se tak stává dokonale svobodnou a nezávislou na jeho lidských slabostech.

(eh)

= 7 =